

Passend
Primair
Onderwijs

ROTTERDAM

DRAAIBOEK
TLV

DRAAIBOEK
TOELAATBAARHEIDSVERKLARINGEN (TLV)
NOVEMBER 2024

INHOUDSOPGAVE

Inleiding

3

Leeswijzer

4

Wat is er nieuw?

6

Route TLV PPO Rotterdam

7

Besluitvorming TLV

10

Bezwaar en beroep tegen een TLV besluit

13

BIJLAGE 1 ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF PLAN (OPP)

15

BIJLAGE 2 RICHTLIJN INTEGRATIEF BEELD ONDERBOUWING

17

BIJLAGE 3 CHECKLIST DOSSIER

19

BIJLAGE 4 CRITERIA SBO

22

BIJLAGE 5 CRITERIA SO

24

BIJLAGE 6 VOORBEELD TLV

25

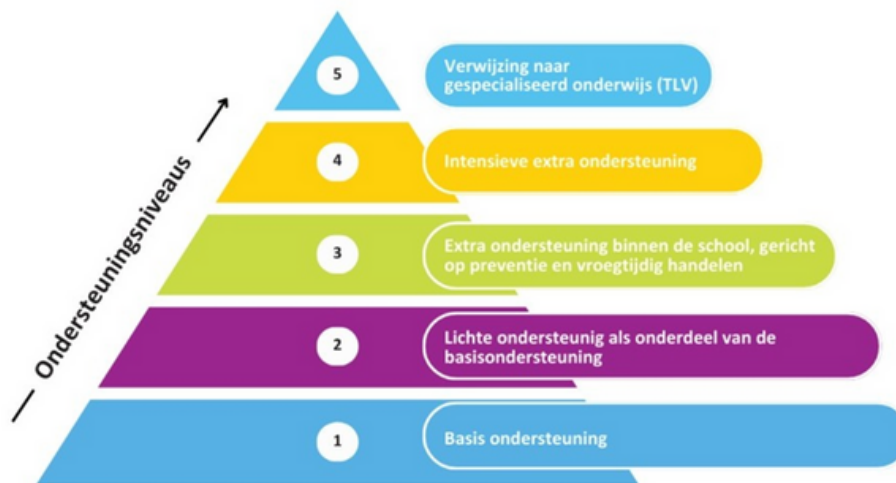
BIJLAGE 7 MODEL BEZWAARSCHRIFT TEGEN TLV

26

INLEIDING

De missie van PPO Rotterdam is een passend en thuisnabij onderwijsaanbod voor alle Rotterdamse kinderen. Daar waar het kan (met ondersteuning) op de reguliere basisscholen in de eigen wijk. Voor een aantal kinderen is een onderwijsplaats in het gespecialiseerd onderwijs het meest passend. Voor deze kinderen kan een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) worden aangevraagd.

Om ieder kind op school de ondersteuning te geven die het meest passend is, onderscheiden we vijf ondersteuningsniveaus. Onderstaande piramide is een visuele weergave met een korte toelichting op de verschillende ondersteuningsniveaus.

Het is de leerkracht die in de klas passend onderwijs realiseert en om die reden goed toegerust moet zijn om goed onderwijs te kunnen bieden. De intern begeleider wordt ingeschakeld als de leerkracht onvoldoende ondersteuning kan bieden. Hierbij staat de vraag centraal wat het kind van de leerkracht nodig heeft om tot ontwikkeling te komen en hoe dat gerealiseerd kan worden. Er wordt vanuit de basisondersteuning handelingsgericht gewerkt aan passende ondersteuning door het betrekken van kind, ouder(s) [1] en leerkrachten, het opstellen van een doelgericht plan van aanpak en het maken van evaluatieafspraken. Wanneer uit de evaluatie blijkt dat de basisondersteuning onvoldoende resultaat oplevert, kan er een beroep gedaan worden op de schoolcontactpersoon (SCP) van PPO Rotterdam voor een zoveel mogelijk preventieve inzet op niveau 3. De SCP vormt hier, indien nodig, de schakel naar de extra ondersteuning vanuit niveau 4 en 5.

[1] Daar waar in dit document 'ouder(s)' staat, worden gezaghebbende ouders en/of gezaghebbende instantie bedoeld.

Indien de onderwijsbehoeften van de leerling de ondersteuningsmogelijkheden van school, het samenwerkingsverband (arrangementen) en de zorgmogelijkheden (bijv. wijkteam, schoolmaatschappelijk werk) te boven gaan kan, na afstemming met ouder(s) en SCP, zwaardere ondersteuning in de vorm van een plaatsing op een school voor gespecialiseerd onderwijs worden aangevraagd. School vraagt een TLV aan voor een onderwijsvorm passend bij de onderwijsbehoeften van het kind. Het samenwerkingsverband PPO Rotterdam is wettelijk verantwoordelijk voor afgifte van een TLV voor leerlingen waarvan de ondersteuningsbehoeften niet binnen het reguliere basisonderwijs beantwoord kunnen worden.

In voorliggend draaiboek staat de werkwijze beschreven rondom het afgeven van de toelaatbaarheidsverklaringen zoals nu van toepassing.

LEESWIJZER

Voor dit draaiboek gelden de volgende afkortingen:

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
BAO	Basisonderwijs
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
GO	Gespecialiseerd Onderwijs
LBT	Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring
OAT	Onderwijsarrangeerteam
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg
OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan
OZA	Onderwijszorgarrangement
PPO ROTTERDAM	Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam
SBO	Speciaal Basisonderwijs
SCP	Schoolcontactpersoon
SO	Speciaal Onderwijs
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
TLC	Coördinator toelaatbaarheidsverklaringen
WEC	Wet op Expertise Centra
WPO	Wet Primair Onderwijs

WAT IS ER NIEUW?

Route TLV PPO Rotterdam

Nieuwe of aangepaste informatie

Nieuw: Te allen tijde uitstroombestemming VO op het OPP.

Uitstroom richting groep 3 vervalt.

Nieuw: Hoorrecht leerling over OPP wordt geadviseerd tot 01-08-2025, daarna verplicht onderdeel.

Nieuw: Zienswijze van ouder(s) op de aanvraag verplicht.

Nieuw: Aantoonbaarheid OOGO op de aanvraag.

Besluitvorming TLV

Nieuwe of aangepaste informatie

Nieuw: Onafhankelijkheid deskundigen. Een bij de leerling of verwijzende/ontvangende school betrokken gedragswetenschapper of jeugdarts mag geen deskundigenadvies uitbrengen.

Nieuw: Een 3e deskundige wordt aan de aanvraag gekoppeld bij niet eensluitende deskundigenadviezen.

Nieuw: Toekenning hogere bekostiging dan de standaardbekostiging vindt, na een positief besluit, voor maximaal 1 jaar plaats bij een eerste aanvraag.

Nieuw: Zienswijzegesprek met ouders wanneer zij niet achter de TLV-aanvraag staan.

Bijlagen

Nieuwe of aangepaste informatie

Aangepast: Bijlage 1 Het OPP

Aangepast: Bijlage 2 Richtlijn integratief beeld onderbouwing

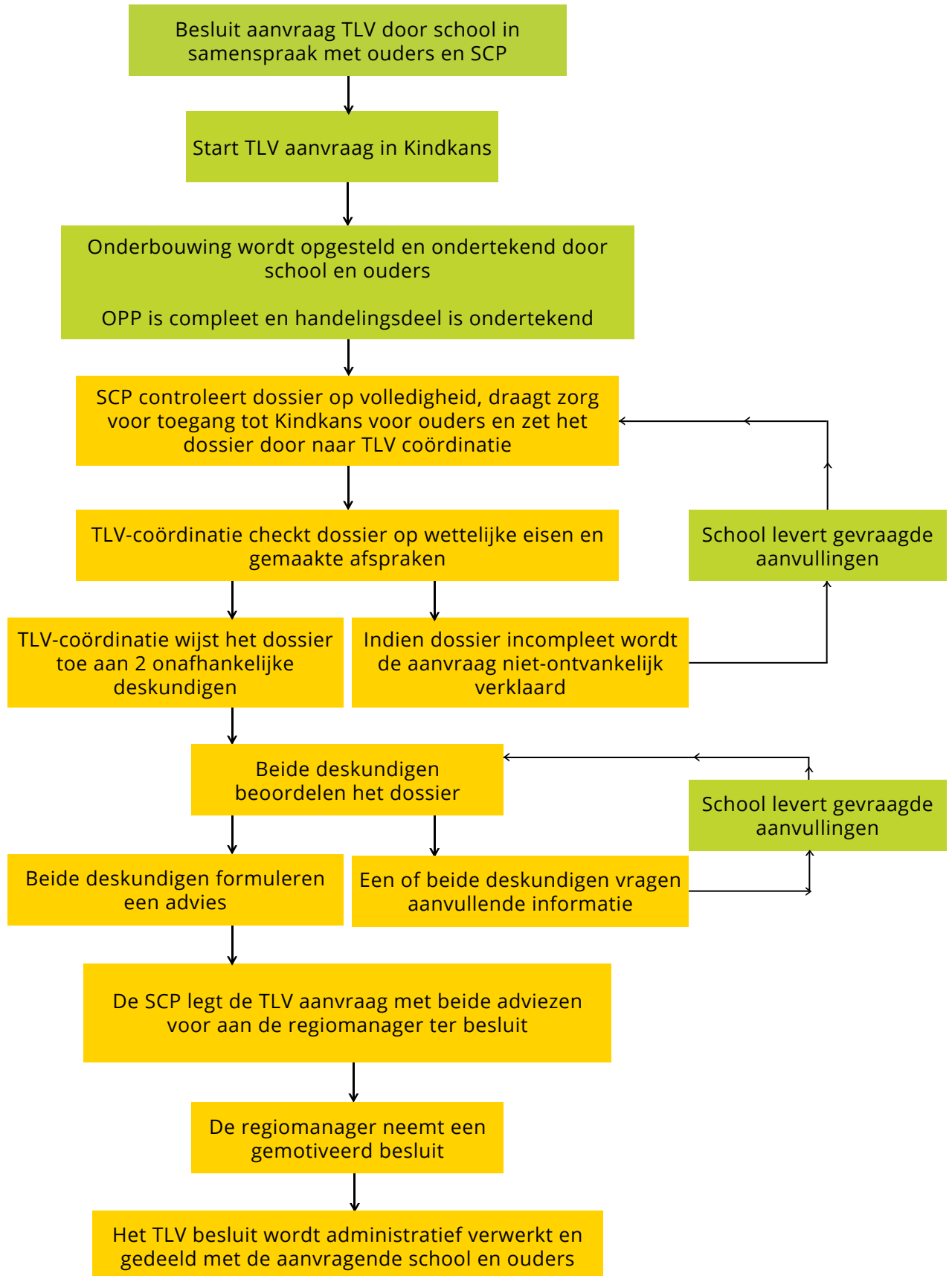
Aangepast: Bijlage 3 Checklist dossier

Nieuw: Bijlage 4 Criteria SBO

Nieuw: Bijlage 5 Criteria SO

Aangepast: Bijlage 6 Voorbeeld TLV

ROUTE TLV PPO ROTTERDAM

● School

● PPO Rotterdam

Route TLV

Wanneer een leerling zodanige specifieke ondersteuningsbehoeften heeft en gebleken is dat deze niet binnen de reguliere (of speciale basisschool) geboden kunnen worden, dan loopt de leerling het risico dat zijn welbevinden en ontwikkeling in het gedrang komen. Voor deze leerlingen kan een TLV worden aangevraagd bij PPO Rotterdam. De route om tot een TLV te komen, wordt hieronder beschreven.

1. Het bevoegd gezag van de school besluit in overleg met de schoolcontactpersoon, na een op overeenstemming gericht overleg met ouder(s), tot de aanvraag van een TLV voor het speciaal (basis) onderwijs.
2. De voorwaarden om te komen tot dit besluit zijn:
 - De school heeft aantoonbaar planmatig gewerkt om te voldoen aan de onderwijsbehoeften van de leerling.
 - De ingezette ondersteuning, de onderwijsbehoeften van de leerling, de bevorderende en belemmerende factoren van leerling, leerkracht, groep en school staan beschreven in een OPP waarin tevens een geplande uitstroombestemming is opgenomen[1].
 - De school heeft naast de basisondersteuning ook de extra ondersteuningsmogelijkheden van school, het bestuur, het samenwerkingsverband en/of de jeugdhulpverlening doelgericht onderzocht en waar mogelijk ingezet.
 - Er heeft een op overeenstemming gericht overleg over het OPP plaatsgevonden tussen ouder(s) en school, bij voorkeur in aanwezigheid van de SCP.
 - Ouder(s) stemmen middels een handtekening voor akkoord in met het handelingsdeel van het OPP. De zienswijze van ouder(s) wordt bij voorkeur toegevoegd.
 - Het OPP wordt volgens de wettelijke verplichtingen geëvalueerd. Uitgaande van reeds verkende en/of geboden ondersteuning op ondersteuningsniveau 3 en 4 is een recente evaluatie van het OPP aanwezig in het dossier.
 - School heeft schriftelijk met deugdelijke redenen onderbouwd dat de inspanning om aan de onderwijsbehoeften van de leerling te voldoen, ook met extra ondersteuning vanuit school, bestuur, samenwerkingsverband en/of jeugdhulpverlening, onvoldoende effect heeft gehad.
 - Gelet op de invoering van het hoorrecht van leerlingen per augustus 2025 is het aan te bevelen ook dit op te nemen in het OPP.
 - Het dossier is tot stand gekomen met inachtneming van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, mei 2018.

[2] zie bijlage 1 OPP

3. Er wordt een onderbouwing aanvraag TLV opgesteld. Deze onderbouwing bestaat uit een integratief beeld, onderwijsbehoeften, motivatie schooltype en een advies vanuit onderbouwing[3]. Dit is een verplicht document bij de aanvraag voor de TLV. De SCP is betrokken bij het traject dat binnen de huidige onderwijssetting heeft geleid tot de aanvraag van een TLV door de school.
4. Zodra de onderbouwing aanvraag TLV is opgesteld wordt deze door de school ter ondertekening voorgelegd aan het bevoegd gezag van school en aan ouder(s). Ondertekening namens het bevoegd gezag van school (met naam en functievermelding) is wettelijk verplicht. De zienswijze van ouder(s) op de aanvraag is toegevoegd[4].
5. SCP controleert het door school ingediende dossier op volledigheid en draagt zorg voor toegang voor ouder(s) tot het digitale dossier. Daarna zet de SCP het dossier door naar de Coördinator TLV onder vermelding van de naam van de eerste onafhankelijke deskundige en evt. bijzonderheden.
6. De Coördinator TLV beoordeelt het dossier op wettelijke eisen en gemaakte afspraken en controleert de handtekeningen. Als het dossier niet op orde is, dan wordt het dossier niet ontvankelijk verklaard. Na aanvulling/aanpassing van het dossier kan de TLV-aanvraag opnieuw ingediend worden.
7. De Coördinator TLV wijst het dossier toe aan twee onafhankelijke deskundigen. De datum van doorzetten naar de deskundigen geldt als startdatum voor de doorlooptijd qua afhandeling.
8. Beide deskundigen stellen op basis van het dossier hun advies op en ondertekenen digitaal door middel van het invullen van hun bevoegdheid en de datum.
9. Indien een deskundige op basis van het aangeleverde dossier niet tot een advies kan komen, kan er aanvullende informatie opgevraagd worden. De doorlooptijd wordt dan tijdelijk opgeschort. De aanvraag wordt aangehouden totdat de gevraagde informatie is aangeleverd.
10. Bij twee eensluidende adviezen legt de SCP de TLV-aanvraag voor aan de regiomanager ter besluit.
11. Bij niet eensluidende deskundigenadviezen wordt het dossier door de coördinator TLV aan een derde onafhankelijke deskundige toegekend. Na afgifte van het derde deskundigenadvies zal de aanvraag worden voorgelegd aan de regiomanager ter besluit.
12. De regiomanager neemt, gemandateerd vanuit het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband, een gemotiveerd besluit.

[3] zie bijlage 2 Richtlijn Integratief Beeld Onderbouwing

[4] [Visualisatie proces TLV-aanvraag en aanmelding en begeleiding leerlingen sbo, pro en \(v\)so cluster 3 en 4](#) | Publicatie | Rijksoverheid.nl

13. Na het gemotiveerde besluit van de regiomanager komt de aanvraag bij de TLV-administratie ter verwerking. Bij een positief besluit zorgt de TLV-administratie, na een laatste controle, voor administratieve verwerking van de TLV. Indien het toelaatbaarheidsbesluit negatief is, deelt de administratie dit gemotiveerde besluit met de aanvragende school en ouder(s).

De bezwaarprocedure wordt gedeeld bij het besluit.

BESLUITVORMING TLV

Coördinatie TLV

Vragen over alle aspecten (inhoudelijk, procedureel, juridisch) kunnen worden voorgelegd aan de coördinatoren TLV.

Medewerkers van PPO Rotterdam kunnen terecht bij:

tlvdesk@pporotterdam.nl. Externe professionals kunnen terecht bij: tlv@pporotterdam.nl.

Deskundigenadviezen

Het samenwerkingsverband dient zich door twee deskundigen te laten adviseren over de toelaatbaarheid van leerlingen tot het speciaal (basis)onderwijs[5]. De eerste deskundige dient een orthopedagoog of een psycholoog te zijn. De tweede deskundige dient, afhankelijk van de leerling over wiens toelaatbaarheid wordt geadviseerd, een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts te zijn[6].

De deskundige moet zijn opdracht objectief en onpartijdig vervullen[7]. Dit betekent dat de deskundigen een zelfstandige en verifieerbare deskundigenverklaring moeten opstellen op basis van het gehele dossier. De deskundigen mogen niet betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van de aanvraag voor de TLV, bij de aanvragende school of bij de school van 1e voorkeur van ouder(s) (indien bekend uit het dossier).

Binnen PPO Rotterdam is de eerste deskundige een orthopedagoog of een psycholoog uit één van de OAT's. De tweede deskundige wordt toegewezen vanuit een deskundigenpool bestaande uit orthopedagogen en psychologen vanuit PPO Rotterdam en onafhankelijke jeugdartsen. De jeugdarts wordt ingezet als tweede deskundige voor TLV-aanvragen voor speciaal onderwijs waar de ondersteuningsvraag voor een groot gedeelte op medisch vlak ligt.

[5] artikel 18a, 11e lid, WPO

[6] artikel 3.2 Inrichtingsbesluit WPO

[7] artikel 8:34 AWB

Besluit over afgifte TLV

Het bestuur van een samenwerkingsverband neemt de besluiten over de toekenning van de toelaatbaarheidsverklaringen. Het is echter mogelijk deze taak te mandateren. Dit wordt beschreven in het ondersteuningsplan en in de statuten van het samenwerkingsverband.

Bij PPO Rotterdam heeft de directeur-bestuurder de regiomanagers gemandateerd om besluiten aangaande de toekenning van de toelaatbaarheidsverklaringen te nemen.

Een besluit tot afgifte van een TLV dient deugdelijk gemotiveerd te zijn[8]. Dit betekent dat de deskundigenadviezen op inzichtelijke en kenbare wijze worden betrokken door de regiomanager bij de motivering van het TLV-besluit.

Duur van de TLV

Voor een TLV geldt dat deze geldig is voor minimaal 1 schooljaar[9].

Het beleid van PPO Rotterdam met betrekking tot de duur van de TLV is als volgt:

- De TLV wordt in principe voor de gehele schoolloopbaan afgegeven.
- Een TLV voor 1 jaar wordt incidenteel afgegeven, bijvoorbeeld wanneer er nog geen volledig beeld is om het uitzicht voor lange termijn te kunnen bepalen.
- Als de TLV in de loop van een schooljaar wordt afgegeven, dan loopt de TLV het volledige schooljaar daarna nog door.
- De ingangsdatum van een TLV is de datum van het besluit tot afgifte van de TLV.
- De einddatum van een TLV is altijd het einde (31 juli) van een schooljaar.

Bekostigingscategorie van de TLV

De uitgangspunten zijn:

- dat voor leerlingen binnen het Cluster 4 onderwijs en Cluster 3 onderwijs Zeer Moeilijk Lerend en Langdurig Ziek een bekostigingscategorie laag passend is;
- dat voor de leerlingen met een Lichamelijke Beperking (LG) een bekostigingscategorie midden passend is;
- dat voor leerlingen met een (Ernstige) Meervoudige Beperking (EMB) een bekostigingscategorie hoog passend is.

[8] artikel 3:46 AWB

[9] artikel 40 lid 13 WPO

Indien een TLV aanvraag afwijkend is van de standaardbekostiging, wordt een TLV voor de duur van maximaal één jaar toegekend. Bij een verlengingsaanvraag kan de SO-school onderbouwen of de ophoging nog steeds nodig is en of deze al dan niet structureel is.

De basisbekostiging en de aanvullende ondersteuningsbekostiging vallen onder de onderwijsbekostiging. Begeleiding die hoort bij de medische en/of persoonlijke verzorging valt onder de Jeugdwet en/of Ziektewet.

Administratieve afhandeling

De TLV-administratie verzorgt de afgifte van de TLV. Zowel de TLV als de deskundigenadviezen worden (digitaal) beschikbaar gesteld aan ouder(s) en aanvragende school[10]. De TLV wordt daarnaast per post aan ouder(s) van de leerling gestuurd.

Indien het toelaatbaarheidsbesluit negatief is, deelt de administratie dit gemotiveerde besluit met de aanvragende school en ouder(s) van de leerling[11].

Termijn

Wanneer een TLV wordt aangevraagd voor een leerling, moet het samenwerkingsverband deze aanvraag zorgvuldig afhandelen binnen een redelijke termijn. Volgens de onderwijswetgeving is er geen vaste termijn voor de behandeling van de TLV aanvraag. De AWB stelt dat een besluit binnen een redelijke termijn moet worden genomen[12]. Als het samenwerkingsverband meer tijd nodig heeft moet het dit voor het verstrijken van de acht weken melden aan de aanvragende school en aangeven binnen welke termijn het besluit genomen wordt. De termijn gaat in wanneer de aanvraag compleet is bevonden door de TLV coördinatie. Het streven van PPO Rotterdam is om een TLV-aanvraag binnen zes weken af te ronden.

Indien tijdens de beoordeling door de deskundigen blijkt dat de TLV-aanvraag onvoldoende informatie bevat, kan het samenwerkingsverband de behandeling van de TLV aanvraag opschorten. Dit betekent dat de termijn pauzeert. Het samenwerkingsverband informeert de school over de opschorting.

[10] Artikel 18a, 14e lid, WPO

[11] Zie bijlage 6 Voorbeeld TLV

[12] Artikel 4:13 AWB

BEZWAAR EN BEROEP TEGEN EEN TLV BESLUIT

Bezwaarschriftprocedure

Tegen het besluit van het samenwerkingsverband om een TLV af te geven kunnen ouder(s) en school(bestuur) bezwaar aantekenen.

Binnen 6 weken na dagtekening van de TLV kan bezwaar worden aange tekend bij het bestuur van PPO Rotterdam.

Er zal een bemiddelingsgesprek worden gevoerd, waarbij de ombudspersoon van PPO Rotterdam aanwezig zal zijn.

PPO Rotterdam is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT) van Onderwijsgeschillen. De LBT brengt ten aanzien van een bezwaar van ouder(s) of school(bestuur) een advies uit aan het samenwerkingsverband, dat daarop een besluit zal nemen.

Indien het bemiddelingsgesprek niet het gewenste resultaat oplevert legt PPO Rotterdam de inhoud van het bezwaar voor aan de LBT. Indien de LBT het bezwaar ontvankelijk heeft verklaard stuurt PPO Rotterdam het onderliggende dossier aan de Commissie door. De LBT behandelt het bezwaar binnen 6 weken^[13].

WAT TE DOEN BIJ.....

Verlengingen

Een TLV wordt in principe toegekend voor de schoolloopbaan. De inhoudelijke afweging of een leerling teruggeplaatst kan worden naar een lichtere vorm van onderwijs hangt niet samen met de looptijd van een TLV, maar vindt minimaal jaarlijks plaats op de school in samenspraak met ouder(s). De schoolcontactpersoon van PPO Rotterdam wordt bij dit proces betrokken.

Wanneer een verlenging van de TLV wel aan de orde is, kan deze aangevraagd worden tussen 1 februari en 1 mei van het jaar waarin de TLV afloopt. Een verlengingsaanvraag kan alleen gedaan worden voor een TLV met eenzelfde bekostigingscategorie.

Leerlingen die nog geen onderwijs volgen

Voor leerlingen die bijvoorbeeld op een KDC, MKD, peuterspeelzaal zitten of uit het buitenland komen kan een TLV worden aangevraagd door de school van aanmelding.

[13] Zie bijlage 7 Model bezwaarschrift tegen toelaatbaarheidsverklaring

TLV aanvraag zonder toestemming van ouder(s)

Het aanvragen van een TLV is een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van een school. Het uitgangspunt binnen PPO Rotterdam is dat ouder(s) vroegtijdig en op regelmatige basis worden betrokken door de school wanneer er ondersteuning nodig is voor hun kind, met als doel dat er overeenstemming wordt bereikt voor wat betreft de benodigde ondersteuning. Het kan in uitzonderlijke gevallen voorkomen dat ouder(s) en de school, ondanks zorgvuldige communicatie, van mening blijven verschillen over de onderwijsbehoeften van een leerling en de leeromgeving die het best passend is. Het gevolg kan zijn dat ouder(s) de aanvraag voor een TLV niet willen ondertekenen. De wet Passend Onderwijs biedt een school de mogelijkheid om een TLV aan te vragen zonder dat ouder(s) achter de aanvraag staan.

Na het indienen van een TLV aanvraag waarbij ouders niet achter de aanvraag staan, zullen de ouder(s) worden uitgenodigd voor een zienswijzegesprek^[14]. Hierbij zal in principe een TLV-coördinator en een regiomanager (die niet het TLV-besluit neemt) aanwezig zijn. Van het gesprek zal een verslag worden gemaakt. Dit verslag wordt toegevoegd aan het dossier in Kindkans en zal tevens worden gedeeld met ouders.

Na het gesprek wordt het volledige dossier doorgezet naar twee onafhankelijke deskundigen uit de deskundigenpool en zal de reguliere route voor beoordeling van het dossier gevolgd worden^[15].

[14] Artikel 4:8 AWB

[15] Zie Bijlage 3 Checklist dossier

BIJLAGE 1. ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF PLAN (OPP)

Voor welke leerlingen moet een school een OPP opstellen?

- Voor leerlingen die binnen het S(B)O onderwijs volgen (binnen 6 weken na de start op de school).
- Voor leerlingen die ondersteuning ontvangen die niet valt binnen de afspraken voor basisondersteuning.

Het OPP wordt in alle gevallen vastgesteld door het schoolbestuur en daaraan worden de volgende eisen gesteld:

- Er moet een op overeenstemming gericht overleg met de ouder(s) hebben plaatsgevonden.
- Het OPP wordt pas vastgesteld nadat ouder(s) hebben ingestemd met het handelingsdeel ervan.

Wettelijk verplichte inhoud van het OPP[16]:

Een OPP moet de volgende – recente en relevante – informatie bevatten:

1. De belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling. Dit zijn kind-gebonden factoren en omgevingsfactoren die (mede) bepalen of een leerling een bepaalde uitstroombestemming kan bereiken. Bijvoorbeeld de motivatie van de leerling, de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning in de thuisomgeving.

2. **Het uitstroomprofiel/uitstroombestemming:** de onderwijssoort of het vervolgonderwijs waarnaar de leerling naar verwachting kan uitstromen, dan wel het soort arbeid of de vorm van dagbesteding[17].

Een dubbel niveau als uitstroombestemming is toegestaan.

Mogelijke uitstroombestemmingen:

- VSO-arbeid (dit mag uitgesplitst worden in: VSO begeleide arbeid, VSO beschutte arbeid, VSO dagbesteding, VSO praktijkonderwijs), maar alleen VSO arbeid is ook voldoende.
- Praktijkonderwijs (PRO)
- VSO-diplomagericht (voortgezet speciaal onderwijs in cluster 1 t/m 4). Hierbij moet wel het niveau worden aangegeven (zie hieronder).
- VMBO bb (basis-beroepsgericht)
- VMBO kb (kader-beroepsgericht): evt. met LWOO
- VMBO gl (gemengde leerweg)/tl (theoretische leerweg: evt. met LWOO)
- HAVO
- VWO

[16] Artikel 40a WPO, [Handreiking ontwikkelingsperspectief \(OPP\): een houvast voor regulier én gespecialiseerd onderwijs - Steunpunt Passend Onderwijs \(steunpuntpassendonderwijs-povo.nl\)](#).

[17] Inrichtingsbesluit WPO 3.1

3. De onderbouwing van het uitstroomprofiel: een weging van de bevorderende en belemmerende factoren.

4. Het handelingsdeel: een omschrijving van extra begeleiding die is afgestemd op de na te streven doelen en de onderwijsbehoeften van de leerling.

a) Indien van toepassing: de afwijking van één of meer onderdelen van het onderwijsprogramma. Dit geldt niet voor leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs.

b) Als bepaalde kerndoelen niet haalbaar zijn: de vervangende onderwijsdoelen. Dit is alleen vastgelegd voor het basisonderwijs en het speciaal onderwijs.

c) Indien een afwijking van de voorgeschreven onderwijstijd nodig is: de afspraken over het onderwijsaanbod, de toetsing, de begeleiding van de school en de duur. Dit geldt voor leerlingen die om lichamelijke of psychische redenen tijdelijk of gedeeltelijk niet naar school kunnen en onderwijs volgen op een andere plek.

5. Evaluatiedeel

Periodiek (ten minste eenmaal per schooljaar) evalueert school met ouder(s) de ontwikkeling van hun kind en evalueren zij of de gestelde doelen bereikt zijn of moeten worden bijgesteld.

6. Hoorrecht van de leerling[18]

Hoorrecht betekent dat leerlingen gehoord worden in beslissingen die hen aangaan. Alle kinderen hebben dit recht al vanuit het Kinderrechtenverdrag, ongeacht hun leeftijd[19]. De wet 'Versterking positie ouder(s) en leerlingen in het passend onderwijs' gaat dit recht vastleggen voor leerlingen die extra ondersteuning krijgen, dus voor de leerlingen met een OPP.

Vanaf 1 augustus 2025 wordt het opnemen van het hoorrecht voor leerlingen in het OPP wettelijk verplicht. Via het hoorrecht kan de leerling meepraten over deze ondersteuning. Het schoolbestuur dient de beslissing over het ontwikkelingsperspectief aan de leerling te motiveren en toe te lichten hoe de mening van de leerling is meegenomen in de besluitvorming.

Wij adviseren scholen om bij OPP's die in schooljaar 2024-2025 opgesteld worden en/of geëvalueerd worden, het hoorrecht voor leerlingen al toe te passen.

[18] Wet versterking positie ouder(s) en leerlingen in het passend onderwijs; inwerkingtreding 01-08-2025

[19] IVRK, 2014, artikel 12

BIJLAGE 2. RICHTLIJN INTEGRATIEF BEELD ONDERBOUWING

Het integratief beeld voor de TLV-onderbouwing begint met een hulpvraagtitel in Kindkans inclusief omschrijving met schooltype en bekostigingscategorie. In het onderbouwingsformulier aanvraag TLV staat duidelijk vermeld wie de aanvrager en evt. verwijzer is. De aanvrager moet een BRIN-nummer hebben. Hierbij een richtlijn van wat er opgenomen kan worden in de onderbouwing:

Integratief beeld

Introductie

Een korte beschrijving van de leerling (leeftijd, groep) en een beschrijving van relevante factoren in de thuissituatie (denk aan de gezinssamenstelling/gezag/belemmerende/bevorderende factoren, thuistaal).

Korte situatieschets

Een beschrijving van de (probleem)situatie en bevorderende en belemmerende factoren in relatie tot de probleemsituatie, evenals het leerrendement/de ontwikkeling en het welbevinden van de leerling.

Analyse van de onderliggende factoren

Een beschrijving van onderliggende verbanden tussen problematieken/ontwikkelingsgebieden (bijvoorbeeld de invloed van het gedrag op de didactische prestaties). Het is ook goed om te vermelden als er onvoldoende zicht is op de samenhang tussen de problemen.

Ingezette ondersteuning en handelingsverlegenheid

Een beknopte beschrijving van de geboden hulp (zowel door de school, PPO Rotterdam en externen) en het effect hiervan. Een beschrijving van de handelingsverlegenheid van de school (deze kan bijvoorbeeld zitten in de hoeveelheid benodigde aansturing, kennistekort etc.).

Conclusie

Een beschrijving van hoe bovenstaande punten geleid hebben tot een TLV aanvraag, hoe ouder(s) en de leerling zijn meegenomen in het proces en als er aanvullende aandachtspunten zijn na de overstap.

Onderwijsbehoeften

Een onderdeel van het integratieve beeld is een beschrijving van de onderwijsbehoeften van de leerling. Bij aanwezigheid van een OPP mag hiernaar verwezen worden, mits volledig. Zo niet, dan is onder dit kopje de mogelijkheid om dit aan te vullen.

Motivatie schooltype

Een vermelding van de overwegingen waarom dit type TLV wordt aangevraagd, waarbij de afwegingen om niet voor een ander type onderwijs te kiezen (inclusief regulier onderwijs) worden meegenomen.

Noteer het hier wanneer vermoed wordt dat de leerling weer terug kan stromen na een of meerdere schooljaren. Beschrijf het als er aanvullende aandachtspunten zijn na de overstap.

Indien er sprake is van een afwijkende bekostiging moet expliciet worden genoemd waarom dit nodig wordt geacht en wordt aanvullend gebruik gemaakt van het formulier "Onderbouwing afwijkende bekostigingscategorie TLV" in Kindkans.

In de omschrijving van de aanvraag moet duidelijk het schooltype (SO cluster 3 ZML, SO cluster 3 LZ, SO cluster 3 LG, SO cluster 3 MG, SO cluster 4, SBO) en daarbij de bekostigingscategorie (laag- midden- hoog) vermeld staan.

Bij verlengingsaanvragen wordt er slechts een beknopte onderbouwing geschreven waarin wordt aangegeven dat gezien de in het OPP beschreven ontwikkeling van de leerling het type onderwijs nog steeds passend is.

BIJLAGE 3. CHECKLIST DOSSIER

	AANWEZIG	NIET AANWEZIG
<p>Algemeen Het dossier is tot stand gekomen met inachtneming van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, mei 2018.</p>		
<p>Kindkans Het dossier is compleet ingestuurd via de beveiligde omgeving van Kindkans.</p> <p>De voorletters, achternaam, het adres, de postcode, de woonplaats, het e-mailadres en telefoonnummer van de ouder(s) en de leerling staan vermeld in Kindkans en de onderbouwing.</p> <p>De naam, het adres, de postcode, de plaats en het e-mailadres van de school staan vermeld in Kindkans. De naam en het e-mailadres van de contactpersoon zijn toegevoegd in Kindkans.</p> <p>Ouder(s) zijn gekoppeld aan het dossier in Kindkans via een overlegronde.</p>		
<p>Onderbouwing TLV formulier In de onderbouwing staat vermeld voor welk type onderwijs er een TLV wordt aangevraagd (SBO, SO cluster 3 of 4), welke bekostigingscategorie van toepassing is op de aanvraag en tot welke datum de TLV wordt aangevraagd.</p> <p>De aanvraag is ondertekend door gezaghebbende ouder(s) en voorzien van hun visie.</p> <p>Op het onderbouwingsformulier is beschreven dat er op overeenstemming gericht overleg (OOGO) heeft plaatsgevonden.</p> <p>De aanvraag is ondertekend door het bevoegd gezag van de school, onder vermelding van de naam en functie.</p>		

	AANWEZIG	NIET AANWEZIG
<p>OPP (indien een leerling ingeschreven staat op een school) In het OPP staan bevorderende en belemmerende factoren van de leerling, het onderwijs en de opvoeding, die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling, als ook de onderwijsbehoeften van de leerling beschreven.</p> <p>Het uitstroomperspectief is bepaald en onderbouwd.</p> <p>In het handelingsdeel zijn de doelen, aanpak en inzet van de middelen beschreven.</p> <p>De ouder(s) van de leerling is aantoonbaar akkoord met het handelingsdeel van het OPP voortkomend uit op overeenstemming gericht overleg (OOGO) gevoerd door school en ouder(s).</p> <p>Het OPP (niet ouder dan 1 jaar) is tenminste één keer (recent) geëvalueerd met ouder(s). Ouder(s) zijn aantoonbaar betrokken bij de evaluatie.</p> <p>Bij voorkeur is de leerling aantoonbaar betrokken geweest bij de opzet en evaluatie van het OPP (hoorrecht per 01-08-2025).</p> <p>In het OPP of elders in het dossier is de inzet van PPO Rotterdam beschreven.</p> <p>De ondersteuningsmogelijkheden van school, andere basisscholen, het bestuur, de gemeente (integraal arrangeren) en/of jeugdhulpverlening zijn waar mogelijk ingezet en staan beschreven in het OPP.</p> <p>De school heeft met redenen onderbouwd dat de inspanningen om het onderwijs aan te passen aan de onderwijsbehoeften van de leerling onvoldoende effect hebben gehad.</p>		
<p>Overig Overige relevante rapportages zijn toegevoegd aan het dossier (toetsoverzicht, relevante rapportages externen).</p>		

Aanvullend op de Checklist Dossier worden de volgende voorwaarden gesteld aan het aangeleverde dossier wanneer ouder(s) niet achter de aanvraag staan:

	AANWEZIG	NIET AANWEZIG
<p>Uit het dossier blijkt dat ouder(s) bij elke stap in de procedure in het voortraject voldoende geïnformeerd zijn en dat al het mogelijke is gedaan om tot overeenstemming te komen</p> <ul style="list-style-type: none">- De school heeft al langer zorgen om de betreffende leerling en ouder(s) zijn hier aantoonbaar in meegenomen.- De school biedt al langer aantoonbaar(extra) ondersteuning aan de betreffende leerling.- In meerdere OOGO's met ouder(s) is aantoonbaar door de school aangegeven en onderbouwd dat de school handelingsverlegen is in het tegemoetkomen aan de onderwijsbehoeften van de betreffende leerling.-De school heeft vastgelegd wanneer aan ouder(s) is uitgelegd per welke datum de aanmelding van de leerling gedaan zal worden bij het samenwerkingsverband, welke documenten zullen worden opgestuurd en hoe de procedure eruitziet.		
<p>Gespreksverslagen van overlegmomenten zijn bij voorkeur getekend door ouder(s).</p> <p>De zienswijze van ouder(s) op de TLV aanvraag en verwijzing naar het gespecialiseerde onderwijs is toegevoegd aan het dossier.</p> <p>Een in samenspraak tussen school, PPO Rotterdam, ouder(s) en evt. externen opgesteld tijdpad is toegevoegd aan het dossier.</p>		

BIJLAGE 4. CRITERIA SBO

Het belangrijkste criterium voor een aanvraag TLV SBO bij PPO Rotterdam is **handelingsverlegenheid van de school waar het kind ingeschreven staat.**

Handelingsverlegenheid laat zich het best definiëren als de impasse die de school ervaart in het tegemoetkomen aan de onderwijsbehoeften van het kind en kan zich voordoen op vier gebieden:

1. Het aanpassen van de leerstof voor het kind;
2. Het realiseren van voldoende instructiemomenten en/of klassenmanagementvaardigheden;
3. Het bewerkstellingen van een positief welbevinden bij het kind;
4. Het reguleren van het gedrag en/of werkhouding van het kind.

Er kan pas sprake zijn van grote handelingsverlegenheid als er eerst daadwerkelijk gehandeld is (mede ondersteund door PPO Rotterdam en soms ook jeugdhulpinstanties) en er bij evaluatie is vastgesteld dat er onvoldoende verbetering is opgetreden. Een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) maakt inzichtelijk welke maatregelen zijn genomen en met welke effecten. Bij SMART-geformuleerde doelstellingen zijn de effecten snel duidelijk, dus een lang (zorg)traject van proberen en mislukken is niet nodig.

Daarnaast hanteert PPO Rotterdam de onderstaande vier criteria om te bepalen of een kind wordt toegelaten tot het speciaal basisonderwijs in Rotterdam:

1. Mogelijkheden van de basisscholen binnen PPO Rotterdam en mogelijkheden van PPO Rotterdam en de jeugdhulp

Binnen de zorgstructuur van de eigen basisschool of andere basisscholen in de woonwijk van het kind kan onvoldoende tegemoetgekomen worden aan de onderwijsbehoeften van het kind, ook met de inzet van extra ondersteuning vanuit PPO Rotterdam of jeugdhulp.

2. Leeftijd

Basisschoolleeftijd, in de regel 4 tot en met 12 jaar.

3. Welbevinden

Het welbevinden van het kind staat ernstig onder druk. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een laag zelfbeeld, stress, faalangst, onvoldoende aansluiting bij klasgenoten, demotivatie en externaliserende of internaliserende gedragsproblemen. Het gaat hierbij vooral om factoren die te maken hebben met schoolomstandigheden (directe factoren), al of niet in combinatie met gezinsomstandigheden (indirecte factoren).

en/of:

4. Didactisch niveau

Er is sprake van een hardnekkige, forse achterstand op meerdere vakgebieden (waaronder tenminste rekenen en/of begrijpend lezen) waarbij het de school ook niet lukt om het kind tot persoonlijke groei in de leerontwikkeling te laten komen of de leervoorwaarden ontbreken of komen onvoldoende tot ontwikkeling. Dit criterium geldt niet als de didactische achterstanden het gevolg zijn van langdurige gebrekkige afstemming op de onderwijsbehoeften van het kind of het gevolg zijn van een verhuizing uit het buitenland naar Nederland.

In het geval dat er een afweging gemaakt moet worden tussen speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs, zijn de onderstaande vier criteria medebepalend:

1. Cognitief niveau

Het cognitieve niveau van het kind is niet zo laag dat hij/zij onvoldoende kan profiteren van het speciaal basisonderwijs, omdat hij/zij is aangewezen op de ZML-leerlijnen.

2. Zelfredzaamheid

Het kind kan in zodanige mate zelfstandig functioneren dat participatie in een groep van het speciaal basisonderwijs mogelijk is.

3. Gedrag

Het gedrag van het kind is te reguleren en te hanteren door een leerkracht in een groep van het speciaal basisonderwijs. Het gedrag staat niet voorop en is vermoedelijk het gevolg van overvraging op didactisch gebied.

4. Werkhouding

De werkhouding van het kind is voldoende zelfstandig om te kunnen functioneren in een groep van 12 tot maximaal 18 kinderen.

BIJLAGE 5. CRITERIA SO

PPO Rotterdam hanteert de onderstaande criteria om te onderbouwen of een kind wordt toegelaten tot het speciaal onderwijs 3 en 4 in Rotterdam (SO 1 en 2 vallen niet onder PPO Rotterdam; ze hanteren hun eigen criteria).

Mogelijkheden van de basisscholen, speciale basisscholen binnen PPO Rotterdam en de mogelijkheden van PPO Rotterdam en de jeugdhulp

Binnen de zorgstructuur van de eigen basisschool, andere basisscholen in de woonomgeving van het kind of scholen voor speciaal basisonderwijs kan onvoldoende tegemoetgekomen worden aan de onderwijsbehoeften van het kind, ook met de inzet van extra ondersteuning vanuit PPO Rotterdam of de jeugdhulp.

Leeftijd

Basisschoolleeftijd, in de regel 4 tot en met 12 jaar.

En één van de volgende criteria is van toepassing:

- Er is sprake van een zeer zwak cognitief niveau, waardoor het kind is aangewezen op de ZML-leerlijnen en/of er is sprake van een ernstige beperking in de sociale redzaamheid van het kind.
- Er is sprake van een lichamelijke handicap, een meervoudige handicap of een langdurige ziekte, die ten grondslag ligt aan de beperking in de onderwijsparticipatie van het kind.
- Er is sprake van ernstige structurele primaire gedragsproblematiek, al dan niet voortvloeiend vanuit psychiatrische problematiek, die de belangrijkste oorzaak vormt voor de beperking in de onderwijsparticipatie van het kind.

BIJLAGE 6. VOORBEELD TLV

Aan de ouders/verzorgers van
Naam leerling
Adres
PC + Woonplaats

Datum: dd-mm-jjjj

Betreft: Toelaatbaarheidsverklaring

Het bevoegd gezag van SCHOOL (BRIN) heeft een toelaatbaarheidsverklaring voor speciaal (basis)onderwijs aangevraagd bij het samenwerkingsverband passend onderwijs PO2806 voor:

Naam	Roepnaam Achternaam
Geboortedatum	dd-mm-jjjj
Straat en huisnummer	Adres
Postcode en woonplaats	PC + Woonplaats

Door PPO Rotterdam aangewezen deskundigen hebben getoetst of deze leerling voldoet aan de criteria voor plaatsing op een school voor speciaal (basis)onderwijs. De regiomanager NAAM RM, hiertoe gemandateerd door de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband, heeft het besluit genomen tot afgifte van de toelaatbaarheidsverklaring.

Dat betekent dat deze leerling toelaatbaar is tot:

Schooltype Speciaal Onderwijs	bekostigingscategorie laag/midden/hoog
Afgiftedatum	dd-mm-jjjj
Ingangsdatum	dd-mm-jjjj
Einddatum	dd-mm-jjjj
Beschikingsnummer	PO2806-jjjj-00000

Indien besloten is tot een TLV SO, hoort hierbij een advies ten aanzien van het type onderwijs.

Dit advies luidt: SO cluster 3 ZML/etc.

Het besluit is als volgt gemotiveerd: Dit besluit is genomen op basis van het aangeleverde dossier met de daarin beschreven onderwijsbehoeften en gelet op de twee deskundigenadviezen. Daarbij is rekening gehouden met de criteria zoals geformuleerd in het ondersteuningsplan van PPO Rotterdam.

Tegen de beslissing van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van een leerling tot het SBO/SO kan door ouder(s) en schoolbesturen bezwaar worden ingediend bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring SBO/(V)SO.

Dit document is automatisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

BIJLAGE 7. MODEL BEZWAARSCHRIFT TEGEN TLV

Bezwaarschriftprocedure (versie november 2024)

Tegen het besluit van het samenwerkingsverband om een toelaatbaarheidsverklaring af te geven kunnen ouder(s)[20] en school(bestuur) bezwaar aantekenen.

PPO Rotterdam is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT) van Onderwijsgeschillen. De LBT brengt ten aanzien van een bezwaar van ouder(s) of school(bestuur) een advies uit aan het samenwerkingsverband, dat daarop een besluit zal nemen[21].

De bezwaarschriftprocedure van PPO Rotterdam is als volgt ingericht:

- Het samenwerkingsverband stuurt tegelijkertijd met de toelaatbaarheidsverklaring ook de bezwaarschriftprocedure toe aan ouder(s) en aanvragende school(bestuur).
- Ouder(s) of aanvragende school(bestuur) kunnen binnen 6 weken na dagtekening van de toelaatbaarheidsverklaring schriftelijk bezwaar aantekenen bij het samenwerkingsverband.
- Het bezwaarschrift bevat tenminste:
 - De naam en het adres van de indiener
 - De naam en geboortedatum van de leerling
 - Een omschrijving van de beslissing waartegen het bezwaar is gericht
 - De gronden van het bezwaar
 - Een dagtekening en ondertekening
- Er zal een bemiddelingsgesprek worden gevoerd, waarbij de ombudspersoon van PPO Rotterdam aanwezig zal zijn.
- Het samenwerkingsverband stuurt binnen 14 dagen na ontvangst van het bezwaarschrift dit bezwaar, voorzien van een verweer vanuit het samenwerkingsverband, aan de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring. Hierbij vraagt het samenwerkingsverband om een advies van de bezwaaradviescommissie. Een afschrift hiervan gaat naar de bezwaarde.
- De stukken die het samenwerkingsverband meestuurt naar de bezwaaradviescommissie zijn:
 - De formele naam van het samenwerkingsverband
 - Alle stukken uit het dossier van het samenwerkingsverband die ten grondslag liggen aan het TLV-besluit
 - De deskundigenadviezen
 - Het TLV-besluit
 - Het bezwaar- en verweerschrift

[20] Daar waar ouder(s) staat, worden gezaghebbende ouders en/of gezaghebbende instantie bedoeld

[21] [Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring \(LBT\) - Onderwijsgeschillen De Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring_sbo/\(v\)so](https://www.onderwijsgeschillen.nl/commissie/landelijke-bezwaaradviescommissie-toelaatbaarheidsverklaring-lbt/reglement)
<https://www.onderwijsgeschillen.nl/commissie/landelijke-bezwaaradviescommissie-toelaatbaarheidsverklaring-lbt/reglement>

- De TLV procedure en criteria vanuit het Ondersteuningsplan
- Het School Ondersteunings Profiel van de aanvragende school
- De bezwaaradviescommissie nodigt het samenwerkingsverband, de bezwaarde en belanghebbenden (bijvoorbeeld school(bestuur) als ouder(s) bezwaar hebben aangetekend of ouder(s) als school(bestuur) bezwaar hebben aangetekend) uit voor een hoorzitting. Hier worden het samenwerkingsverband, de bezwaarde en belanghebbenden gehoord.
- De bezwaaradviescommissie brengt schriftelijk advies uit aan het samenwerkingsverband aangaande het bezwaar. Een afschrift hiervan gaat naar de bezwaarde en naar belanghebbenden.
- Op basis van het advies van de bezwaaradviescommissie heroverweegt het samenwerkingsverband de beslissing over de TLV. Binnen 12 weken na ontvangst van het bezwaarschrift wordt er een nieuw besluit genomen.
- Het samenwerkingsverband deelt de beslissing op bezwaar schriftelijk mee aan de indiener en belanghebbende, onder vermelding van de mogelijkheid om hiertegen in beroep te gaan bij de bestuursrechter.
- Indien de beslissing niet in lijn is met het uitgebrachte advies brengt het samenwerkingsverband de bezwaaradviescommissie hiervan op de hoogte, met de argumentatie die daaraan ten grondslag ligt.